SPORTCHI TALABALAR UCHUN AMALIY TAJRIBA VA MASHG‘ULOTLAR: TIL KLUBLARI, LOYIHALAR VA XALQARO ALMASHINUV DASTURLARINING SAMARADORLIGI

Ibragimova Nasiba Maxmanazarovna,
v.b dotsent O‘zbekiston davlat jismoniy tarbiyava sport universiteti O‘zbek va chet tillari kafedrasi
inasiba1975@gmail.

Annotatsiya. Maqolada sportchi talabalar kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishda amaliy mashg‘ulotlar, xususan til klublari, loyiha asosida o‘qitish va xalqaro almashinuv dasturlarining o‘rni ilmiy jihatdan tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, mazkur amaliy faoliyat turlari sportchi talabalarning kommunikativ kompetensiyasi, liderlik ko‘nikmalari va xalqaro maydondagi raqobatbardoshligini oshiradi.

Kalit so‘zlar: sport ta’limi, kommunikativ kompetensiya, til klubi, xalqaro almashinuv, loyiha asosida o‘qitish, professional rivojlanish.

Annotatsiya. В статье научно анализируется роль практических занятий, в частности языковых клубов, проектного обучения и программ международного обмена, в развитии профессиональных компетенций студентов-спортсменов. Результаты исследования показывают, что данные виды практической деятельности способствуют развитию коммуникативной компетенции, лидерских качеств и повышению конкурентоспособности студентов-спортсменов на международной арене.

Ключевые слова: спортивное образование, коммуникативная компетенция, языковой клуб, международный обмен, проектное обучение, профессиональное развитие.

Abstrakt. The article scientifically analyzes the role of practical training, particularly language clubs, project-based learning, and international exchange programs, in developing the professional competencies of student-athletes. The research findings indicate that these types of practical activities enhance communicative competence, leadership skills, and international competitiveness of student-athletes.

Keywords: sports education, communicative competence, language club, international exchange, project-based learning, professional development.

Globallashuv sharoitida sport sohasi tobora xalqaro tus olmoqda. Bugungi kunda professional sportchilar nafaqat yuqori jismoniy tayyorgarlikka, balki chet tillarini bilish, madaniyatlararo muloqot olib borish va xalqaro tajribaga ega bo‘lish kabi ko‘nikmalarga ham ega bo‘lishi zarur.

Xalqaro sport tashkilotlari, jumladan International Olympic Committee, FIFA va UEFA doirasidagi faoliyat chet tillarini bilishni talab qiladi. Shu bois sportchi talabalar uchun til o‘rganish va xalqaro tajriba orttirish masalasi dolzarb hisoblanadi.

Mazkur tadqiqotning maqsadi — sport yo‘nalishida tahsil olayotgan talabalarda til klublari, loyiha faoliyati va xalqaro almashinuv dasturlarining kasbiy rivojlanishga ta’sirini aniqlashdan iborat.

Til o‘rganishning kommunikativ yondashuvi va uning samaradorligi masalalari H. Douglas Brown tomonidan keng yoritilgan. Unga ko‘ra, til kompetensiyasi faqat nazariy bilim bilan emas, balki amaliy muloqot orqali shakllanadi.

© O‘zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti
© “Science and Innovation” xalqaro ilmiy jurnali

David Crystal ingliz tilining global til sifatidagi o‘rnini asoslab bergan bo‘lib, sport kabi xalqaro sohalarda ingliz tilining ustuvorligini ta’kidlaydi.

Tajriba asosida o‘qitish nazariyasi John Dewey tomonidan ishlab chiqilgan bo‘lib, u amaliy faoliyat orqali bilim yanada mustahkam o‘zlashtirilishini isbotlagan.

Xalqaro almashinuv dasturlarining ta’lim sifatiга таъсири European Commissionнинг Erasmus+ dasturi doirasida olib borilgan tadqiqotlarda ҳам ўз аксини топган.

Sportchi talabalar uchun til klublari, loyiha asosida o‘qitish va xalqaro almashinuv dasturlari kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirishning samarali vositasi hisoblanadi. Oliy ta’lim muassasalarida sport yo‘nalishidagi talabalarga mo‘ljallangan maxsus til klublari va xalqaro hamkorlik dasturlarini kengaytirish tavsiya etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi. (2020). *Oliy ta’lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi*. Toshkent.

2. O‘zbekiston Respublikasi Sport vazirligi. (2022). *Jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirish strategiyasi*. Toshkent.

3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti. (2020). *“Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonun (yangi tahrir)*. Toshkent.

4. O‘zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti. (2021). *Sport ta’limida innovatsion texnologiyalar* (o‘quv qo‘llanma). Toshkent.

5. Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti. (2019). *Chet tilini o‘qitish metodikasi* (o‘quv qo‘llanma). Toshkent.

6. H. Douglas Brown. (2007). *Principles of Language Learning and Teaching*. Pearson.

7. David Crystal. (2003). *English as a Global Language*. Cambridge University Press.

8. European Commission. (2022). *Erasmus+ Programme Guide*.